

13 Δεκεμβρίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΙΩΣΗΦ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 170/88)

Συνταγματικό Δίκαιο — Κανονισμοί — Κατά πόσο η Βουλή των
Αντιπροσώπων μπορεί να εξουσιοδοτήσει όργανο άλλο από το
Υπουργικό Συμβούλιο προς έκδοση Κανονισμών — Καταφατική
η απάντηση στο ερώτημα — Σύνταγμα, Άρθρα 54(ζ), 58(δ) και 61.

5

Έννομο συμφέρον — Προαγωγές υπαλλήλων — Πρόσωπο, που δεν
κατέχει τα προσόντα, που προβλέπονται στο σχετικό Σχέδιο
Υψηλεσίας — Δεν υπάρχει έννομο συμφέρον προσβολής της προ-
αγωγής.

10

Κεντρική Τράπεζα — Προαγωγές υπαλλήλων — Επιτροπή
Προσωπικού — Οι Περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τραπέζης της
Κύπρου (Όροι Υψηλεσίας) Κανονισμοί ΚΔΠ 189/83 όπως τροπο-
ποιήθηκαν μέχρι και την ΚΔΠ 282/87 — Κανονισμός 2 και Άρθρο
15(3) των Περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου Νόμων του 1963
και 1979 — Σύνθεση επιτροπής — Παρόντες όλοι, πλην υποδιοικη-
τή — Ο υποδιοικητής πρέπει να είναι, σύμφωνα με το Σύνταγμα,
Τουρκοκύπριος — Η θέση είναι κενή — Άρτια η σύνθεση της επι-
τροπής.

20

Κεντρική Τράπεζα — Προαγωγές υπαλλήλων — Κριτήρια — Αξία —

Έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από τα άλλα δύο κριτήρια — Η αρχαιότητα υπερισχύει όταν οι υποψήφιοι είναι περίπου ίσοι στα άλλα κριτήρια — Η πείρα αποκτάται με μακράν υπηρεσία σε συγκεκριμένη θέση.

5

Κεντρική Τράπεζα — Προαγωγές υπαλλήλων — Προσόντα — Καλή γνώση αγγλικής — Δέουσα έρευνα — Το ίδιο προσόν ήταν αναγκαίο για τη θέση που ήδη κατείχαν οι υποψήφιοι πριν από την προαγωγή — Διπλώματα Πανεπιστημιακά ή μεταπτυχιακά Αγγλικών Πανεπιστημίων — Έκδηλο ότι τα μέλη της επιτροπής ε γνώριζαν ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα είχαν γνώση της αγγλικής.

10

Κεντρική Τράπεζα — Προαγωγές υπαλλήλων — Προσόντα — Προσόντα που έζηλα προκίπνουν από το φάκελο — Δεν είναι ανάγκη να καταγράφονται στα πρακτικά της επιτροπής.

15

Αιτιολογία διοικητικής πράξεως — Προαγωγές υπαλλήλων — Η αιτιολογία είναι καθήκον συναφές προς το καθήκον συγκρίσεως προς επιλογή του καταλληλοτέρου υποψηφίου — Μπορεί να αναπληρούται από τα στοιχεία του φακέλου — Δείχνει τη νομική βάση της διοικητικής απόφασης — Συνδέεται άμεσα με τα γεγονότα και τη νομιμότητά της και είναι αναγκαία για να καθίσταται ευχερής ο δικαστικός έλεγχος — Τι αποτελεί εκάστοτε δέουσα αιτιολογία είναι θέμα βαθμού, που εξαρτάται από τη φύση της συγκεκριμένης απόφασης — Μπορεί να είναι και λακωνική.

20

25

Με την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως οι αιτούντες προσβάλλουν την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Ανώτερου Λειτουργού της Κεντρικής Τράπεζας.

30

Η προαγωγή έγινε βάσει διαδικασίας κανονισμών, που είχαν εκδοθεί με έγκριση του Υπουργού Οικονομικών. Οι αιτούντες ήγειραν θέμα συνταγματικότητας των κανονισμών, υποστηρίζοντας ότι, ενόψει της διατάξεως του Άρθρου 54(ζ) του Συντάγματος και του Άρθρου 58(ε) του Συντάγματος, που δεν αναφέρει την έκδοση κανονισμών, μεταξύ των αρμοδιοτήτων των Υπουργών, οι κανονισμοί ήσαν άκυροι ως αντισυνταγματικοί.

35

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την εισήγηση αυτή με το σκεπτικό ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων ασκώντας νομοθετική εξουσία, βάσει του Άρθρου 61 του Συντάγματος, μπορεί να εξουσιοδοτεί άλλα όργανα, που ασκούν εκτελεστική εξουσία, να ρυθμίζουν λεπτομέρειες

40

ενός Νόμου. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει αρμοδιότητα, όταν ο Νόμος, που εξουσιοδοτεί την έκδοση Κανονισμών, δεν αναφέρει το όργανο, προς το οποίο παρέχεται η εξουσιοδότηση.

5 Στην υπόθεση αυτή είχαν εγερθεί επίσης τα ακόλουθα θέματα:

10 Οτι έναντι του ενδιαφερομένου μέρους Καρυδά δεν υπήρχε έννομο συμφέρον, γιατί οι αιτούντες δεν ικανοποιούσαν τα Σχέδια Υπηρεσίας για τη θέση Λογιστή και Ανώτερου Λογιστή, δηλαδή τη θέση, στην οποία αφορούσε η επίδικη προαγωγή του Καρυδά. Ότι η σύνθεση της Επιτροπής Προσωπικού ήταν ελαττωματική. Ότι οι αιτούντες 1 και 2 ήσαν αργαιότεροι όλων των ενδιαφερομένων μερών. Ότι δεν έγινε δέουσα έρευνα σχετικά με την κατοχή του απαιτούμενου προσόντος της καλής γνώσης της αγγλικής γλώσσας. Ότι η απόφαση δεν ήταν δεόντως αιτιολογημένη.

20 Με βάση το συγκεκριμένο Σχέδιο Υπηρεσίας το Ανώτατο Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αιτούντες δεν είχαν τα προσόντα για προαγωγή στην επίδικη θέση, στην οποία είχε προαχθεί το ενδιαφερόμενο πρόσωπο Καρυδάς. Και έτσι με βάση τη νομική αγωγή, που προκύπτει στη δεύτερη από τις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις, απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως.

25 Με βάση τις νομικές αγωγές, που προκύπτουν από την τρίτη μέχρι και την τελευταία από τις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις, το Ανώτατο Δικαστήριο δε δέχθηκε τις λοιπές εισηγήσεις των αιτούντων και απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως.

30 *Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις:

35 *Police v. Hondrou and Another, 3 R.S.C.C. 82,*

Ethnikos v. K.O.A. (1984) 3 C.L.R. 1150,

President of the Republic v. House of Representatives (1986) 3 C.L.R. 1168,

40 *Θεοδωρίδης ν. Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (1989) 3 Α.Α.Δ. 1457,*

Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others (1986) 3 C.L.R. 322,

<i>Philippou v. Republic</i> 4 R.S.C.C. 139.	
<i>Neophytou v. Republic</i> , 1964 C.L.R. 280,	
<i>Constantinou and Another v. Republic</i> (1966) 3 C.L.R. 174,	5
<i>Santos and Others v. Republic</i> (1969) 3 C.L.R. 28,	
<i>Constantinidou and Others v. Republic</i> (1974) 3 C.L.R. 416,	
<i>Paraskevopoulou v. Republic</i> (1980) 3 C.L.R. 647,	10
<i>Meletis and Others v. C.P.A.</i> (1986) 3 C.L.R. 418,	
<i>Meletis and Others v. Cyprus Ports Authority and Another</i> (1987) 3 C.L.R. 1984,	15
<i>Papaleontiou v. E.S.C.</i> (1987) 3 C.L.R. 1341,	
<i>Republic of Cyprus and Another v. Christoudhia and Another</i> (1988) 3 C.L.R. 2622,	20
<i>Skapoullis and Another v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 554,	
<i>Piperi and Others v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 1306,	25
<i>Republic v. Haris</i> (1985) 3 C.L.R. 106,	
<i>Menelaou v. Republic</i> (1969) 3 C.L.R. 36,	
<i>Republic v. Roussos</i> (1987) 3 C.L.R. 1217,	30
<i>Theocharous v. Republic</i> (1969) 3 C.L.R. 318,	
<i>Mintzides v. Republic</i> (1983) 3 C.L.R. 1442,	35
<i>Constantinou v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 498,	
<i>Constantinides v. Republic</i> (1984) 3 C.L.R. 567,	
<i>Psaras v. Public Service Commission</i> (1985) 3 C.L.R. 229,	40

Yenakritou v. Republic (1985) 3 C.L.R. 2731,

Mytides and Another v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1096,

5 *Παντελή v. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 630,*

Rallis v. Greek Communal Chamber 5 R.S.C.C. 11,

10 *Pancyprian Federation of Labour (PEO) v. Board of Cinematograph Films Censors and Another (1965) 3 C.L.R. 27,*

Sunshore Estates Ltd. v. Municipal Corporation of Farnagusta (1971) 3 C.L.R. 440,

15 *Alona Co-Operative Society v. Republic (1986) 3 C.L.R. 222,*

Nicolaidis v. Municipality of Latsia (1987) 3 C.L.R. 1496,

20 *Κυπριακή Δημοκρατία v. Φιλίππиду (1989) 3 Α.Α.Δ. 292,*

Georghiades and Others v. Republic (1967) 3 C.L.R. 653,

Hadjiioannou v. Republic (1983) 3 C.L.R. 1041.

25 Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με την οποία τα ενδιαφερόμενα μέρη προήχθησαν στη θέση Ανώτερου Λειτουργού αντί των αιτητών.

30

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Λ. Κουρσουμπά (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ' ων η αίτηση.

35

Α. Λαδάς, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Σταυρινάκη.

Στ. Αμπίζας, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Καμπέρη.

40

Ενδιαφερόμενα μέρη Λ. Γεωργιάδου και Ιωάννου παρουσιάστηκαν αυτοπροσώπως.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα προσφυγή οι αιτητές ζητούν:

1. Την ακύρωση της απόφασης της προαγωγής των επτά ενδιαφερομένων μερών στη θέση Ανώτερου Λειτουργού. 5
2. Την ακύρωση της προαγωγής του ενδιαφερομένου μέρους Ν.Καρυδά στη θέση Λογιστή και Ανώτερου Λογιστή. 10

Τα Άρθρα 118-121, Κεφ.ΙΙΙ του Συντάγματος, προνοούν για Εκδοτική Τράπεζα της Δημοκρατίας και/ή Κεντρική Τράπεζα. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ιδρύθηκε με τον περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου Νόμον του 1963, που τροποποιήθηκε με τον περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμον του 1979 (Αρ.10/79), (ο "Νόμος"). 15

Οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου της Τράπεζας προβλέπονται στο Άρθρο 13 του Νόμου. Το εδάφιο (2) αναφέρει: 20

"(2) Άνευ επηρεασμού της γενικότητας του εδαφίου (1) το Συμβούλιον κέκτηται εξουσίαν όπως -

- (α) καθορίζη και εφαρμόζη την γενικήν πολιτικήν της Τραπέζης, συμφώνως προς τους σκοπούς της Τραπέζης, λαμβάνον δεόντως υπ' όψιν οιαοδήποτε υποδείξεις του Υπουργού αφού ούτος ζητήση προηγουμένως την γνώμην του Υπουργικού Συμβουλίου, οσάκις τούτο είναι αναγκαίον· 25

- (β) τηρουμένων των διατάξεων των εκάστοτε εν ισχύϊ νόμων, εκδίδει τη συστάσει του Διοικητού κανονισμούς διέποντας την εσωτερικήν οργάνωσιν της Τραπέζης, καθορίζοντας, τη εγκρίσει του Υπουργού, τους όρους υπηρεσίας απάντων των αξιωματούχων και υπαλλήλων της Τραπέζης, και ρυθμίζοντας τας εξουσίας και καθήκοντα αυτών ως και την επί των αξιωματούχων και υπαλλήλων τούτων άσκησιν του πειθαρχικού ελέγχου." 30 35 40

Το Άρθρο 15 προνοεί για τις αρμοδιότητες του Διοικητή της

Τράπεζας.

Τα Άρθρα 17(1) και (2) έχουν:

5 “17. - (1) Διά την άσκηση των δυνάμει του παρόντος Νόμου λειτουργιών της Τραπέζης διορίζονται, ως προνοείται εν τω παρόντι Νόμω, οι εκάστοτε αναγκαίοι αξιωματούχοι και υπάλληλοι.

10 (2) Ο διορισμός παντός αξιωματούχου ή υπαλλήλου της Τραπέζης γίνεται έναντι αντιμισθίας και υπό ετέρους όρους προβλεπομένους εις Κανονισμούς ή όρους υπηρεσίας γενομένους επί τούτω δυνάμει του παρόντος Νόμου.”

15 Το Άρθρο 13(2)(β) είναι η νομική εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονισμών.

20 Δυνάμει των Άρθρων 13 και 17 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, με τη σύσταση του Διευθυντή και την έγκριση του Υπουργού, εξέδωσε τους περί Υπαλλήλων της Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς που δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα Αρ.1879 της 5ης Αυγούστου, 1983, Παράρτημα Τρίτο, σελ.577, Κ.Δ.Π.189/83. Οι Κανονισμοί αυτοί τροποποιήθηκαν με τους Κανονισμούς

25 Κ.Δ.Π. 140/84 - ημερομηνίας 4 Μαΐου 1984, Κ.Δ.Π. 335/84 - ημερομηνίας 30 Νοεμβρίου, 1984, Κ.Δ.Π.179/85 - ημερομηνίας 14 Ιουνίου, 1985, Κ.Δ.Π. 269/87 - ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου, 1987 και Κ.Δ.Π. 282/87 - ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου, 1987.

30 Οι τροποποιήσεις με την Κ.Δ.Π.60/88 της 19ης Φεβρουαρίου, 1988, και την Κ.Δ.Π.101/89 της 12ης Μαΐου, 1989, που κατάργησαν και αντικατάστησαν τον Κανονισμό 12 που ρυθμίζει το θέμα των εμπιστευτικών εκθέσεων, δεν έχουν εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση, γιατί είναι μεταγενέστερο

35 δίκαιο.

40 Οι λόγοι που εγείρονται για την ακύρωση των προσβαλλόμενων πράξεων είναι:

(1) Οι Κανονισμοί δυνάμει των οποίων λήφθηκαν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι άκυροι, γιατί ο Νόμος που

προνοεί την έγκρισή τους από τον Υπουργό Οικονομικών είναι αντίθετος και ασύμφωνος με τις πρόνοιες των Άρθρων 54(ζ) και 58(2)(β) του Συντάγματος.

- (2) Ο διορισμός του ενδιαφερομένου μέρους Καρυδά στη θέση Λογιστή αναδρομικά και η προαγωγή του στη θέση ανώτερου Λογιστή είναι άκυροι, γιατί είναι αντίθετοι με την αρχή της μη αναδρομικότητας των διοικητικών πράξεων. 5
- (3) Η σύνθεση και ονομασία της Επιτροπής - Επιτροπή Προσωπικού - που έλαβε μέρος στη διαδικασία της λήψης των προσβαλλόμενων αποφάσεων, είναι αντίθετη με το Άρθρο 15(3) του Νόμου. 10
- (4) Δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται από το Νόμο και τους Κανονισμούς. 15
- (5) Παράβαση του Κανονισμού 11, ο οποίος προβλέπει τα κριτήρια για τις προαγωγές. 20
- (6) Δεν ερευνήθηκε αν τα ενδιαφερόμενα μέρη κατείχαν τα απαιτούμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα και ειδικά "καλή γνώση της Αγγλικής.". 25
- (7) Δεν έγινε η σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων και δεν έγινε η επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου για την πλήρωση των κενών θέσεων ανώτερου Λειτουργού και 30
- (8) Η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται αιτιολογίας.

Το Άρθρο 15(3) πριν την τροποποίηση προνοούσε για έγκριση των Κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ο τροποποιητικός Νόμος 10/79 αντικατέστησε το Υπουργικό Συμβούλιο με τον Υπουργό. "Υπουργός", σύμφωνα με τον ορισμό στο Άρθρο 2, σημαίνει τον Υπουργό Οικονομικών. 35

Είναι εισήγηση του δικηγόρου των αιτητών ότι το Άρθρο 58 του Συντάγματος, που αναφέρει τα καθήκοντα και τις εξουσίες του υπουργού δεν καλύπτει έκδοση ή έγκριση έκδοσης Κανονιστικών Διαταγμάτων, γιατί αυτό είναι μέσα στην αποκλειστική εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει του 40

Άρθρου 54(ζ).

5 Η νομοθετική εξουσία για κάθε θέμα ασκείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Τούτο δεν εμποδίζει τη Βουλή των Αντιπροσώπων από του να εξουσιοδοτεί άλλα όργανα να νομοθετούν αναφορικά με λεπτομερειακές πρόνοιες μέσα στα πλαίσια του Νόμου. Στη σύγχρονη κοινωνία, με τις πολύπλοκες ανάγκες και τα πολλαπλά προβλήματα, όχι μόνο είναι επιτρεπτό, αλλά είναι κοινή τακτική η νομοθετική εξουσία να
10 θεσπίζει νόμο και να αφήνει τις λεπτομέρειες για την εφαρμογή του να συμπληρώνονται από δευτερογενή νομοθεσία ή νομοθεσία με εξουσιοδότηση. Η νομοθετική εξουσία έχει το δικαίωμα εξουσιοδότησης και η νομοθετική εξουσιοδότηση είναι και αυτή έκφραση της βούλησης του λαού μέσω της λαϊκής αντιπροσωπείας - (βλ. *Police and Theodoros Nicola Hondrou and Another*, 3 R.S.C.C. 82· *Ethnikos v. K.O.A.* (1984) 3 C.L.R. 1150, 1155· *President of Republic v. House of Representatives* (1986) 3 C.L.R. 1168).

20 Το ζήτημα που εγείρεται από το δικηγόρο των αιτητών έχει απαντηθεί από την Ολομέλεια στην υπόθεση *Χάρης Θεοδωρίδης και Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1457). Το Δικαστήριο αποφάσισε ότι η Βουλή μπορεί να εξουσιοδοτεί την έκδοση Κανονιστικών και Εκτελεστικών Διαταγμάτων για την εφαρμογή του νόμου που η ίδια ψηφίζει από οποιοδήποτε όργανο της Δημοκρατίας το οποίο ασκεί εκτελεστική εξουσία.

30 Η παράγραφος (ζ) του Άρθρου 54 εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου ένας νόμος εξουσιοδοτεί την έκδοση Κανονιστικών και Εκτελεστικών Διαταγμάτων, αλλά δεν αναφέρεται το όργανο που θα τα εκδώσει και το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τότε την εξουσία έκδοσής τους. Όταν όμως η Βουλή ορίσει στο Νόμο το όργανο που θα εκδώσει τα
35 Κανονιστικά και Εκτελεστικά Διατάγματα ή που θα εγκρίνει την έκδοσή τους, τότε το όργανο αυτό με εξουσιοδότηση της νομοθετικής εξουσίας δικαιούται να προβεί ανάλογα στην έκδοση ή έγκρισή τους. Το Δικαστήριο στην υπόθεση *Θεοδωρίδη* (ανωτέρω) κατάληξε:

40 “Το επίδικο άρθρο του Νόμου εξουσιοδοτεί το Συμβούλιο της Τράπεζας, με τη σύσταση του Διοικητή και

την έγκριση του Υπουργού, να εκδίδει κανονισμούς που να διέπουν την εσωτερική οργάνωση της Τράπεζας, τους όρους υπηρεσίας των αξιωματούχων και υπαλλήλων της, να ρυθμίζει τις εξουσίες και καθήκοντά τους και την άσκηση πάνω σε αυτούς πειθαρχικού ελέγχου. Η εξουσιοδότηση αυτή αρύεται όχι μόνο από το άρθρο 61 του Συντάγματος αλλά συνάδει και με το άρθρο 119, παράγραφοι 2, 3 και 4.”

5

Αναφορικά με το διορισμό και/ή προαγωγές του ενδιαφερομένου μέρους Καρυδά η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκε ότι η προσφυγή δεν μπορεί να προχωρήσει, γιατί οι αιτητές δεν έχουν έννομο συμφέρο, επειδή δεν ικανοποιούν τα σχέδια υπηρεσίας για τη θέση Λογιστή και Ανώτερου Λογιστή.

10

15

Η προσφυγή κάτω από το Άρθρο 146 δεν είναι, όπως χαρακτηριστικά έχει λεχθεί, λαϊκή αγωγή (*actio popularis*). Προσφυγή είναι παραδεκτή από το Διοικητικό Δικαστήριο μόνο αν ο αιτητής έχει άμεσο, ενεστώς, συγκεκριμένο, νόμιμο συμφέρο στο νόημα της παραγράφου 2 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι: “προσφυγή ασκείται υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως διά της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκτηται τούτο είτε ως άτομον είτε ως μέλος κοινότητος τινός”. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Others* (1986) 3 C.L.R. 322, 338).

20

25

Στις υποθέσεις διορισμού ή προαγωγής έννομο συμφέρο έχει μόνο πρόσωπο που είναι υποψήφιο και κατέχει τα προσόντα που προβλέπονται από το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης - (βλ. *Anastasios Philippou and The Republic (Public Service Commission)*, 4 R.S.C.C. 139, 140, 141· *Costas Neophytou and The Republic of Cyprus through the Public Service Commission (an Independent Body)* 1964 C.L.R. 280· *Sofocles Constantinou and Another and The Republic of Cyprus through The Public Service Commission* (1966) 3 C.L.R. 174· *Michael Santos and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1969) 3 C.L.R. 28, 33· *Mary Constantinidou and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1974) 3 C.L.R. 416, 418· *Paraskevopoulou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 647· *Meletis and Others v. C.P.A.*

30

35

40

(1986) 3 C.L.R. 418· *Antonis Meletis and Others v. 1. The Cyprus Ports Authority, 2. The Council of Ministers* (1987) 3 C.L.R. 1984· *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3 C.L.R. 1341· *The Republic of Cyprus and Another v. Maria Christoudhia and Another* (1988) 3 C.L.R. 2622).

Τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων που προσβάλλονται αναφορικά με το ενδιαφερόμενο μέρος Καρυδά βρίσκονται στο Παράρτημα των Κανονισμών 4.5 και 4.7. Μεταξύ των απαιτούμενων προσόντων είναι:

“(α) Μέλος ενός των ακόλουθων Σωμάτων Λογιστών του Ηνωμένου Βασιλείου:

(i) The Institute of Chartered Accountants

(ii) The Association of Certified Accountants.”

Κανένας από τους αιτητές δεν κατείχε τα προσόντα αυτά και ως εκ τούτου δεν έχουν έννομο συμφέρο και η προσφυγή εναντίον του διορισμού και προαγωγής του Καρυδά στις θέσεις Λογιστή και Ανώτερου Λογιστή είναι απαράδεκτη.

Ο δικηγόρος των αιτητών υπόβαλε ότι η Επιτροπή περιγράφεται στα πρακτικά ως η “Επιτροπή Προσωπικού” (Personnel Committee), η οποία δεν μπορεί να είναι η Επιτροπή που προβλέπει το Άρθρο 15(3) του Νόμου και επιπρόσθετα η σύνθεσή της - τετραμελής - ήταν ελαττωματική, ενώ ο Νόμος προβλέπει “...γνωμοδότησιν Επιτροπής επί τούτω συνιστωμένης.....”

Στον Κανονισμό 2 προβλέπεται:

“Επιτροπή Προσωπικού” σημαίνει την δυνάμει του άρθρου 15(3) των περί Κεντρικής Τράπεζης της Κύπρου Νόμων του 1963 και 1979 συνιστωμένην Επιτροπήν.”

Η σύνθεση της Επιτροπής σύμφωνα με το Νόμο αποτελείται από το Διοικητή ως Πρόεδρο, τον Υποδιοικητή, τον Υπουργικό Επίτροπο και άλλα δύο πρόσωπα που διορίζονται από το Σύμβουλο για θητεία δύο χρόνων. Ο Υποδιοικητής, σύμφωνα με το Σύνταγμα και το Νόμο, πρέπει

να είναι Τουρκοκύπριος. Η θέση είναι κενή. Ο Πρόεδρος, ο Υπουργικός Επίτροπος που διορίστηκε από τον Υπουργό Οικονομικών - (βλ. Τεκμήριο 12, ημερομηνίας 10 Αυγούστου, 1985) - και τα άλλα δύο μέλη της Επιτροπής ήταν παρόντα. Η σύνθεση ήταν άρτια. Ο λόγος που αναφέρεται στην ονομασία και σύνθεση της Επιτροπής είναι αστήρικτος. 5

Το Άρθρο 15(3) προβλέπει ότι ο Διοικητής ενεργεί με τη σύμφωνη γνώμοδοτηση της Επιτροπής. Είναι ισχυρισμός του δικηγόρου των αιτητών ότι η σύσταση της Επιτροπής και η ενέργεια του Διοικητή σύμφωνα με τη σύσταση είναι εντελώς διάφορη διαδικασία. Οι πρόνοιες του Άρθρου 15(3) έχουν εφαρμοσθεί και καμιά παρατυπία δεν έχει παρατηρηθεί. 10

Υποστηρίχθηκε ότι δεν ακολουθήθηκε ο Κανονισμός 11, ο οποίος προβλέπει τα κριτήρια για τις προαγωγές και παραγνωρίστηκε η αρχαιότητα των αιτητών. Οι αιτητές 1 και 2 είναι αρχαιότεροι όλων των ενδιαφερομένων μερών. 15

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 11 προαγωγή γίνεται βάσει της αξίας, της πείρας και των προσόντων των υπαλλήλων. Επιπρόσθετα ο όρος 1.5 του Παραρτήματος των Κανονισμών αναφέρει ότι για κάθε θέση ή βαθμό καθοριζόμενα προσόντα είναι τα ελάχιστα απαιτούμενα για διορισμό. Επιπρόσθετα ή ανώτερα προσόντα θα θεωρούνται ως πλεονέκτημα. 20 25

Έχει νομολογηθεί από το ανώτατο Δικαστήριο αναφορικά με δημόσιους υπαλλήλους ότι επιπρόσθετα προσόντα, που δεν είναι πλεονέκτημα με το σχέδιο υπηρεσίας αλλά είναι σύμφωνα με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμούνται για την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου. 30

Οι αιτητές υστερούσαν σε αξία από όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, όπως είναι πρόδηλο από τις εμπιστευτικές εκθέσεις. Δεν ήταν υπέρτεροι σε προσόντα. Πείρα αποκτάται με άσκηση σε μια ιδιότητα - (*Skapoullis and Another v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 554· *Piperi and Others v. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1306). Υπάλληλος που υπηρετεί για μακρό χρονικό διάστημα σε μία θέση, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν το αντίθετο, αποκτά ευρεία πείρα. 35 40

5 Η αξία έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από τα άλλα κριτήρια. Θα αναφερθώ μόνο σε δύο μάλλον πρόσφατες αποφάσεις της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Στην υπόθεση **Republic v. Haris** (1985) 3 C.L.R. 106, το Δικαστήριο είπε στη σελ.110:-

10 “The claim of officers to promotion should be considered on the basis of merit, qualifications and seniority. Merit should carry a most weight because the functions of a public office are better performed in the general insterests of the public by a public officer better in merit than seniority or qualifications - (**Menelaou v. The Republic** (1969) 3 C.L.R. 36, at p.41).”

15 Στην υπόθεση **Republic v. Roussos** (1987) 3 C.L.R. 1217, στη σελίδα 1220 ειπώθηκε:

20 “That merit is the most weighty factor has been established by case-law over a period of many years (see, inter alia, **Menelaou v. The Republic** (1969) 3 C.L.R. 36, 41, **Theocharous v. The Republic** (1969) 3 C.L.R. 318, 323, **Mintzides v. The Republic** (1973) 3 C.L.R. 521, 526, **Vourkos v. Republic** (1983) 3 C.L.R. 1442, 1449, **Constantinou v. The Republic** (1984) 3 C.L.R. 498, 502, **Constantinides v. The Republic** (1984) 3 C.L.R. 567, 573, **Psaras v. The Public Service Commission** (1985) 3 C.L.R. 229, 241, and **Yenakritou v. The Republic** (1985) 3 C.L.R. 2731, 2741).”

30 Η διορίζουσα αρχή στην επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου συνεκτιμά όλα τα στοιχεία ενώπιόν της, με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια και τις αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως νομολογήθηκαν από το Δικαστήριο τούτο, και έχει την ευχέρεια να αποδώσει περισσότερη ή λιγότερη βαρύτητα σε ένα από τα κριτήρια.

35 Έχει όμως καθιερωθεί ότι η αρχαιότητα υπερισχύει μόνο όταν οι υποψήφιοι είναι περίπου ίσοι στα άλλα κριτήρια. Στην παρούσα περίπτωση οι αιτητές δεν ήταν ισάξιοι των ενδιαφερομένων μερών στα άλλα κριτήρια και ειδικά στην αξία στην οποία πρέπει να αποδίδεται μεγαλύτερη βαρύτητα.

40 Τα προσόντα των υποψηφίων φαίνονται στα Τεκμήρια που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Το παράπονο των αιτητών είναι ότι δεν έγινε έρευνα για το προσόν καλής γνώσης της

Αγγλικής από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Το ίδιο προσόν ήταν αναγκαίο με τα σχέδια υπηρεσίας για τη θέση που κατείχαν πριν από την προαγωγή. Περαιτέρω τα ενδιαφερόμενα μέρη Ελευθερίου, Γεωργιάδου, Καμπέρης, Μιχαηλίδης, Σταυρινάκης ήταν κάτοχοι πανεπιστημιακών τίτλων και μεταπτυχιακών διπλωμάτων Αγγλικών πανεπιστημίων. Το ενδιαφερόμενο μέρος Ιωάννου, εκτός από το πτυχίο του Πανεπιστημίου Αθηνών, είχε δίπλωμα In Marketing Institute of Bankers of United Kingdom Institute of Marketing. Από τα προσόντα αυτά είναι έκδηλο ότι τα μέλη της Επιτροπής και ο Διευθυντής γνώριζαν ότι τα ενδιαφερόμενα αυτά πρόσωπα είχαν καλή γνώση της Αγγλικής. 5 10

Είναι καθήκον της Επιτροπής και κάθε διορίζουσας αρχής να ερευνά αν οι υποψήφιοι έχουν τα προβλεπόμενα από το σχέδιο υπηρεσίας προσόντα - *Mytides and Another v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1096, 1111). Προσόντα όμως τα οποία φαίνονται από το διοικητικό φάκελο έκδηλα δεν είναι ανάγκη να καταγράφονται στο πρακτικό της Επιτροπής. Η μη καταγραφή τους δεν εξυπακούει έλλειψη έρευνας ή διακρίβωσης της κατοχής των προσόντων από ένα υποψήφιο. 15 20

Το διοικητικό όργανο έχει καθήκον να προβαίνει στην εύλογα αναγκαία έρευνα για τη διακρίβωση των ορθών γεγονότων και την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας σε αυτά και τότε να ασκεί τη διακριτική του ευχέρεια για να καταλήξει σε απόφαση. Διορίζουσα αρχή, όπως ο Διοικητής και η Γνωμοδοτική Επιτροπή Προσωπικού, αφού διακριβώσει τα ορθά γεγονότα πρέπει να προβαίνει σε σύγκριση μεταξύ των υποψηφίων με βάση όλα τα κριτήρια που προνοούν οι Κανονισμοί και οι αρχές του διοικητικού δικαίου για την επιλογή του καταλληλότερου υποψήφιου. Συναφής προς το καθήκον αυτό είναι και η αιτιολόγηση της διοικητικής απόφασης στην οποία καταλήγει. Η αιτιολογία πρέπει να περιλαμβάνεται στην απόφαση αλλά μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Η πλήρης αιτιολογία περιέχει ή δείχνει τη νομική βάση της διοικητικής απόφασης, συνδέεται άμεσα με τα γεγονότα και τη νομιμότητα της πράξης και είναι αναγκαία για να μπορεί με ευχέρεια να γίνεται ο δικαστικός έλεγχος. Η αιτιολογία μπορεί να διακριβωθεί και/ή συμπληρωθεί από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου. 25 30 35 40

Κάθε διοικητική πράξη πρέπει να έχει επαρκή και σαφή αιτιολογία. Η αιτιολογία μπορεί να συμπληρώνεται από τα στοιχεία του φακέλου. Η πλήρης αιτιολογία περιέχει ή δείχνει τη νομική βάση της διοικητικής απόφασης, συνδέεται άμεσα με τα γεγονότα και τη νομιμότητα της πράξης και είναι αναγκαία για να μπορεί με ευχέρεια να γίνεται ο δικαστικός έλεγχος. Η αιτιολογία μιας διοικητικής πράξης αποτελεί την έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν τη διοίκηση στην απόφασή της, καθώς και παράθεση κριτηρίων με βάση τα οποία άσκησε η Διοίκηση τη διακριτική της ευχέρεια. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Ανδρέας Παντελή ν. Της Δημοκρατίας της Κύπρου διά της Αναθεωρητικής Αρχής Αδειών* (1989) 3 Α.Α.Δ. 630, *Stavros Rallis and Greek Communal Chamber (Director, Greek Education)* 5 R.S.C.C. 11, στη σελ.18, *Pancyprian Federation of Labour (PEO) and 1. Board of Cinematograph Films Censors, 2. Minister of Interior of the Republic of Cyprus* (1965) 3 C.L.R. 27, *Sunshore Estates Ltd. ν. The Municipal Corporation of Famagusta* (1971) 3 C.L.R. 440, *Alona Co-Operative Society ν. Republic* (1986) 3 C.L.R. 222, *Nicolaides ν. Municipality of Latsia* (1987) 3 C.L.R. 1496, *Κυπριακή Δημοκρατία μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας και Άλλου ν. Σταύρου Φιλίππιδη* (1989) 3 Α.Α.Δ. 292.

Τι είναι δέουσα αιτιολογία είναι θέμα βαθμού που εξαρτάται από τη φύση της συγκεκριμένης απόφασης - (*Athos G.Georghiades and Others ν. Republic (Public Service Commission)* (1967) 3 C.L.R. 653, 666). Η αιτιολογία μπορεί να είναι και λακωνική και, εάν στο περιεχόμενό της και στο υπόβαθρό της φαίνονται οι λόγοι της απόφασης, τότε η πράξη δε θεωρείται ότι στερείται αιτιολογίας.

Η αίτιολογία που περιέχεται στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι επαρκής ή πλήρης, αλλά συμπληρώνεται από τα στοιχεία των διοικητικών φακέλων και ως εκ τούτου ο λόγος της έλλειψης αιτιολογίας δεν ευσταθεί.

Οι αιτητές δεν έχουν αποδείξει “έκδηλη ή και ακόμη απλή υπεροχή” έναντι των ενδιαφερομένων μερών στο νόημα της φράσης στην υπόθεση *HadjiIoannou ν. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1041.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή απορρίπτεται.
Καμιά διαταγή για έξοδα.

*Η Προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*

5